

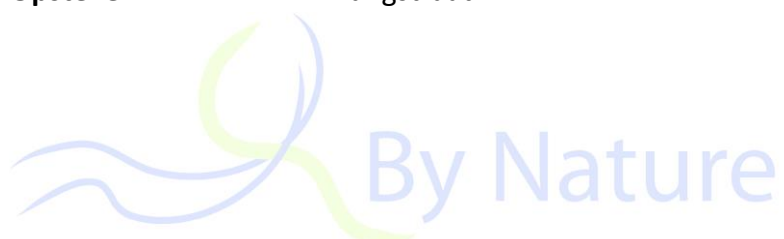

Ecologisch onderzoek

Drogendijk 8a te Spijkenisse

*In het kader van de Omgevingswet
en de Verordening Ruimte*

Plangebied: Drogendijk 8a te Spijkenisse
Projectnummer: 2407-02
Opsteller: M. Langstraat

Colofon

Opdrachtgever: Z. Zombra
Contactpersoon: mw. M. Visser
Van Riezen & Partners

Opdrachtnemer: By Nature advies
Opsteller: mw. M. Langstraat

Datum: 29-10-2024

Projectnummer: 2407

Rapportnummer: 2407-02v0.1

Aantal pagina's: 27

Wijze van citeren: Langstraat, M. 29-10-2024. Ecologisch onderzoek Drogendijk 8a te Spijkenisse, Rapportnummer 2407-02v0.1, By Nature advies, Delft.

Inhoud

1. Inleiding.....	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Doelstelling van het onderzoek.....	4
1.3 Leeswijzer	4
2. Plangebied.....	5
2.1 Ligging plangebied.....	5
2.2 Bestaande situatie	5
2.3 Voorgenomen werkzaamheden.....	6
3. Toetsing en methodiek	8
3.1 Toetsing Wettelijk kader	8
3.2 Onderzoeksmethodiek	8
3.3 Effectbeoordeling en toetsing.....	13
3.4 Geldigheid.....	13
4. Resultaten onderzoek	14
4.1 Huismusonderzoek.....	14
4.2 Uilen en roofvogels	15
4.3 Vleermuisonderzoek	15
4.2 Marteronderzoek	17
5. Effectbeoordeling en toetsing	19
5.1 Functionaliteit plangebied	19
5.2 Effectbeoordeling.....	20
5.3 Vervolgstappen	20
6. Conclusies en aandachtspunten	21
6.1 Conclusie	21
7. Geraadpleegde bronnen.....	22

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van dhr. Z. Zombra heeft By Nature advies onderzoek uitgevoerd naar de functionele leefomgeving van vleermuizen, huismus, uilen, roofvogels en marters in het plangebied Drogendijk 8a te Spijkenisse. De aanleiding van de quickscan betreft de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de bouw van een huisartsenpraktijk op het perceel.

In 2024 is een quickscan uitgevoerd van het plangebied¹. Op basis van de uitgevoerde is gebleken dat negatieve effecten op verschillende onder de Omgevingswet beschermde soorten niet op voorhand uit te sluiten is. Op basis van de quickscan is bepaald dat nader onderzoek naar de aanwezigheid en het gebruik van het plangebied voor de volgende soorten en functies noodzakelijk is:

- Nest- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van huismus
- Nest- en rustplaatsen roofvogels (boomvalk, sperwer, havik, buizerd) en ransuil in bomen
- Verblijfplaatsen en leefgebied marterachtigen (steenmarter)
- Verblijfplaatsen van diverse vleermuissoorten in de gebouwen en bomen
- Aanwezigheid van een vliegroute van vleermuizen

1.2 Doelstelling van het onderzoek

Het nader onderzoek is uitgevoerd om vast te stellen of:

- in het plangebied vaste nest- en/of rustplaatsen aanwezig zijn van huismus, roofvogels en/of uilen;
- in het plangebied vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in bomen en/of gebouwen;
- het plangebied deel uitmaakt van de functionele leefomgeving van huismus, marterachtigen en/of vleermuizen, anders dan nest- of verblijfplaatsen;
- er sprake is van een overtreding in het kader van de Omgevingswet, ‘flora- en fauna-activiteit’.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden het project, het plangebied en de voorgenomen werkzaamheden beschreven. In hoofdstuk 3 wordt een toelichting gegeven op het toetsingskader en de Omgevingswet. De resultaten van het soortonderzoek worden in hoofdstuk 4 beschreven. De te verwachten effecten met betrekking tot beschermde soorten staan in hoofdstuk 5. Tot slot volgen in hoofdstuk 6 de conclusies en aanbevelingen. Bronvermeldingen zijn in de tekst met een nummer aangegeven, wat naar het desbetreffende nummer onderaan de pagina wijst.

---

¹ Langstraat, M. 01-03-2023. Quickscan flora en fauna Drogendijk 8a te Spijkenisse, Rapportnummer 2407-01v0.1, By Nature advies, Delft.

2. Plangebied

2.1 Ligging plangebied

Het plangebied bestaat uit een perceel aan de Drogendijk 8a te Spijkenisse, gemeente Nissewaard, provincie Zuid-Holland. Het plangebied grenst aan de westzijde aan de Drogendijk en wordt aan de noordzijde begrenst door een watergang en groengebied maar daarachter de Maasdijkweg. Ook aan de oostzijde is het plangebied begrenst door een smalle watergang met daarachter de Mimi Boesnachstraat en Ida Wassermanstraat. Aan de zuidzijde ligt een watergang met daarnaast een fietspad en de woning Drogendijk 8b. Voor de ligging en begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar figuur 2.1.

Figuur 2.1: Ligging en begrenzing plangebied.

2.2 Bestaande situatie

Het perceel is gelegen aan de noordelijke rand van de woonwijk 'Maaswijk'. Ten noorden van het perceel is een waterzuiveringsinstallatie aanwezig. Deze is gelegen in een parkachtige omgeving met ten noorden daarvan de rivier de Oude Maas. De Oevers van de Oude Maas maken deel uit van Natura 2000. Het plangebied is gelegen in een 'groene zone' van de gemeente Spijkenisse, in het huidige bestemmingsplan ('Maaswijk actualisering 2011') heeft het perceel zelf wel de bestemming 'wonen'.

De woonwijk Maaswijk is gebouwd vanaf 1990 en daarmee relatief één van de jongere wijken van Spijkenisse. Gegevens over de woningen en samenstellingen van de wijk²:

- 84% van de woningen is gebouwd voor 2000.
- 80% van de woningen in Maaswijk betreffen koopwoningen,
- 19% van de woningen is in bezit van woningcorporaties..
- 91% van de woningen betreffen grondgebonden eengezinswoningen met tuinen.

² <https://allecijfers.nl/wijk/maaswijk-nissewaard/>

Figuur 2.2: Luchtfoto van het plangebied aan de Drogendijk (rood omlijnd)

Het perceel zelf is in de huidige situatie verwilderd en zeer rommelig. Op het perceel groeit bosschage met bomen en struiken en op het perceel staat een vervallen bungalow. De bungalow bestaat uit één woonlaag en is rondom betimmerd met houten planken. Het dak is zeer flauw hellend en bedekt met golfplaten. Op het perceel staan enkele kleine en vervallen opstallen. Waaronder een schuurtje, wat overkappingen voor houtopslag en een vervallen soort kas. In deze opstallen liggen diverse spullen opgeslagen waaronder oude houten platen en planken, snoeihout en oud bouw materiaal. Verspreid op het perceel liggen stapels (bak)stenen, oud bouw materiaal en hout. Ten tijde van het veldbezoek is de bungalow bewoond. De bomen betreffen een combinatie van diverse naald- en loofbomen, sommige begroeid met klimop. Onder de bomen groeien diverse struiken. Rondom het perceel is een, deels onbeschoeide, watergang van circa 1,5 meter breed aanwezig. De oevers van de watergang zijn steil en, op het zicht, ziet de watergang er ondiep uit, met op de bodem veel oud blad en ander organisch materiaal. Het water is troebel.

Zie bijlage 1 voor een foto impressie van het plangebied.

2.3 Voorgenomen werkzaamheden

Voor de bouw van de huisartsenpraktijk moet een omgevingsvergunning aangevraagd worden. Het project past niet binnen de kaders van het geldende bestemmingsplan 'Maaswijk actualisering 2011' (zie figuur 2.3). Het doorlopen van een planologische procedure is daarom noodzakelijk.

Over de plannen en het ontwerp van de huisartsenpraktijk is op moment van schrijven nog weinig bekend. Voor de realisatie van de huisartsenpraktijk moet het gehele perceel bouwrijp gemaakt worden. Dat houdt in dat al het groen en opstand verwijderd wordt en het huidige pand gesloopt wordt. Bij de quickscan wordt ervan uitgegaan dat alleen kleine werkzaamheden (vervangen of plaatsen beschoeiing) aan de watergangen plaatsvinden en dat deze niet (tijdelijk) gedempt worden.

Figuur 2.3: Situatie tekening (1:1000) voor de bestemmingsplanwijziging. Inzet rechtsboven betreft een screenshot van het huidige bestemmingsplan. Het plangebied is rood omlijnd. Binnen de rode omlijning is het toekomstige pand zichtbaar met aan de zuidzijde parkeergelegenheid.

3. Toetsing en methodiek

3.1 Toetsing Wettelijk kader

Het ecologisch onderzoek wordt getoetst aan de Omgevingswet (OW). De natuurbescherming conform de Omgevingswet is op te delen in grofweg drie delen:

1. Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming in de Ow bestaat uit een beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden, regels voor de aanwijzing en bescherming van het Natuurnetwerk Nederland en bijzondere natuurgebieden en landschappen

2. Soortbescherming

De beschermde soorten staan per beschermingsregime aangegeven en betreffen alle van nature in Nederland voorkomende

- a. vogels conform art. 1 Vogelrichtlijn,
- b. dieren en planten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage I en II van het verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn,
- c. andere soorten, genoemd in bijlage IX behorende bij art. 11.54 Bal (nationaal beschermde soorten).

3. Bescherming van houtopstanden.

In deze quickscan flora en fauna wordt bescherming houtopstanden buiten beschouwing gelaten.

In bijlage 2 wordt de Omgevingswet verder toegelicht.

3.2 Onderzoeksmethodiek

Onderstaand een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken aan het plangebied. Zie onderstaande paragrafen voor een methodiek beschrijving per soort(groep). In totaal zijn negen veldbezoeken uitgevoerd in de periode 11 april tot 12 september 2024. In tabel 3.2 zijn de data, weersomstandigheden en betreffende soortgroepen van elk veldbezoek weergegeven.

Tabel 3.1. Data en weersomstandigheden uitgevoerde veldinventarisaties.

Nr.	Datum	Tijd	Zon op/onder	Weersomstandigheden	Soortgroep(en)
1	11-04-24	09:00	06:53	12°C, bewolkt, 2 Bft	Huismus, marters, roofvogels
2	08-05-24	09:00	05:59	9°C, bewolkt, 1 Bft	Huismus, marters, roofvogels
3	22-05-24	08:00	nvt	14°C, bewolkt, 3 Bft	Roofvogels
4	17-06-24	02:20 - 05:25	05:22	15°C, licht bewolkt, windstil	Vleermuizen, marters, uilen
5	17-06-24	22:00 - 00:35	22:04	13°C, licht bewolkt, 2 Bft	Vleermuizen, uilen
6	12-07-24	21:55- 00:30	21:57	19°C, bewolkt, 2 Bft	Vleermuizen, uilen
7	14-07-24	15:00	nvt	nvt	Marters
8	26-08-24	22:30-00:30	20:41	18°C, licht bewolkt, windstil	Vleermuizen
9	12-09-24	22:00-00:00	20:02	12°C, bewolkt, 2 Bft	Vleermuizen

3.2.1 Huismusonderzoek

Het aantal bezoeken, het tijdstip en de periode(n) voor het huismusonderzoek zijn conform het Kennisdocument huismus versie 2.1 2023 van de Bij12³. In het Kennisdocument is de minimale inspanning omschreven om de aan- dan wel afwezigheid van de huismus te onderzoeken. Indien wordt afgeweken van het Kennisdocument wordt dit onderbouwd bij de resultaten.

Het huismus onderzoek is uitgevoerd op twee ochtenden in de periode 1 april-15 mei. Het onderzoek start beide keren minimaal 1 uur na zonsopkomst. Het veldbezoek is uitgevoerd door een ervaren ecooloog met verrekijker.

Tijdens de inventarisaties zijn waarnemingen (soort, tijdstip, locatie, gedrag etc.) en de weersomstandigheden genoteerd. De resultaten van de inventarisaties zijn weergegeven op kaarten. Aan de hand van de resultaten is de functionaliteit van het plangebied voor beschermde soorten beschreven en zo nodig met foto's verduidelijkt.

3.2.2 Uilen en roofvogels

Het roofvogelonderzoek is uitgevoerd op basis van het kennisdocument buizerd. Voor de overige potentieel voorkomende roofvogels zijn geen kennisdocumenten beschikbaar. Het aantal en tijdstip van de veldonderzoeken zijn daarom aangepast aan de actieve broedperiode van buizerd, sperwer, havik en boomvalk.

Het onderzoek is uitgevoerd middels drie bezoeken in de periode maart tot en met mei met een maximale tussenperiode van 10 dagen tussen de bezoeken. Tijdens de bezoeken is het plangebied onderzocht op aanwezigheid van broedactiviteit, sporen en territoriaal gedrag van boomvalk, sperwer, havik en buizerd.

Ook voor het ransuilonderzoek is geen vastgesteld onderzoeksprotocol of kennisdocument beschikbaar. Om deze reden is de onderzoeksopzet gebaseerd op de actieve broedperiode van de ransuil en de periode dat de jongen (takkelingen) nabij het nest actief zijn. Het onderzoek is uitgevoerd middels diverse bezoeken overdag en in de nacht in de periode april tot en met juni. Tijdens de bezoeken overdag voor huismus, roofvogels en marterachtigen is op het terrein gezocht naar sporen (braakballen en uitwerpselen) van uilen. Tijdens de vleermuisronden in mei en juni is het terrein tegelijkertijd onderzocht op aanwezigheid van uilen, bezetten nesten en takkelingen.

---

³ Kennisdocumenten BIJ12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

3.2.3 Vleermuisonderzoek

Het aantal bezoeken, het tijdstip en de periode(n) voor het vleermuisonderzoek zijn gebaseerd op het, tijdens het onderzoek, meest recente Vleermuisprotocol⁴ en de Kennisdocumenten voor vleermuizen⁵. In het protocol en de Kennisdocumenten is de minimale inspanning omschreven om de aan- dan wel afwezigheid van beschermde soorten te onderzoeken. Indien wordt afgeweken van het vleermuisprotocol en de kennisdocumenten wordt dit goed onderbouwd bij de resultaten.

De inventarisaties zijn uitgevoerd in de geschikte periode door twee ervaren ecologen met batdetectoren en warmtebeeldcamera (type: Pettersson D240X, batlogger M2 en Pulsar Helicon XP38). Een batdetector is een apparaat dat ultrasone geluiden, die een vleermuis maakt, omzet in voor de mens hoorbare tikkende geluiden. Aan de hand van het ritme van het geluid en de frequentie waarop de vleermuis het beste wordt gehoord, de zogenaamde “piekfrequentie”, kan in veel gevallen worden bepaald om welke vleermuissoort het gaat. Voor het determineren van geluidsopnamen is gebruik gemaakt van software Batsound. Om de vliegroutes, foerageergebieden en verblijfplaatsen in kaart te brengen, is lopend met de batdetector het plangebied doorzocht. Daarnaast is een deel van de omgeving rondom het plangebied doorzocht.

Tijdens de inventarisaties zijn waarnemingen (soort, tijdstip, locatie, gedrag etc.) en de weersomstandigheden genoteerd en zijn geluidsopnamen van vleermuizen gemaakt. De resultaten van de inventarisaties zijn weergegeven op kaarten. Aan de hand van de resultaten is de functionaliteit van het plangebied voor beschermde soorten beschreven en zo nodig met foto's verduidelijkt. Door de inzet van meerdere veldecologen is zorg gedragen dat 75% van het plangebied te allen tijde overzien is.

Omdat de activiteit van vleermuizen afhankelijk is van de weersomstandigheden en vleermuizen regelmatig verhuizen tussen verschillende verblijfplaatsen binnen hun netwerk, is het noodzakelijk meerdere malen bij gunstige weersomstandigheden te inventariseren. Gunstige weersomstandigheden zijn nachten met een temperatuur van >10°C en zonder harde wind of regen.

3.2.4 Onderzoek marterachtigen

Het marter onderzoek is uitgevoerd middels het plaatsen van cameravallen (trapcam) in het plangebied. Trapcam's zijn camera's die automatisch worden geactiveerd door middel van een bewegingssensor. Door het gebruik van infrarooddetectie kunnen deze ook 's nachts foto- en video-opnames maken, een vereiste voor een nacht- en schemeractieve soort als marters.

In het plangebied zijn gedurende 2 perioden van ieder 4 weken twee wildcamera's geplaatst (zie tabel 3.2 en afbeeldingen 3.1 en 3.2). De camera's zijn in het plangebied geplaatst, gericht op locaties waar sporen (prooiresten, uitwerpselen, pootafdrukken) aangetroffen worden, waar geschikte in- en uitgangen voor verblijfplaatsen aanwezig zijn en op potentiële verbindingen en rustplaatsen.

---

⁴ 'Protocol vleermuizen', Vakberaad vleermuizen, Netwerk Groene Bureaus, 2021.

⁵ Kennisdocumenten BIJ12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Tijdens het plaatsen van de camera's en tijdens de veldonderzoeken voor de overige soort(groep)en is het plangebied geïnspecteerd op aanwezigheid van sporen. Hiernaast is het plangebied tijdens alle vleermuisonderzoek met een warmtebeeldcamera (Pulsar Helicon XP38) geïnspecteerd op beelden van grondgebonden zoogdieren.

Tabel 3.2. Data en weersomstandigheden uitgevoerde veldinventarisaties.

Camera nr.	Periode plaatsing	bijzonderheden
1	11-04-24 tot 08-05-2024	Per abuis is de data op de camera 1 voor plaatsen niet juist ingesteld
2	11-04-24 tot 08-05-2024	Per abuis is de data op de camera 2 voor plaatsen niet juist ingesteld
3	17-06-2024 tot 14-07-2024	Zelfde locatie als camera 2
4	17-06-2024 tot 12-07-2024	Nvt

Figuur 3.1. Locaties en nummering van de wildcamera's. De nummers corresponderen met de gegevens in tabel 3.2.

Figuur 3.2. Plaatsing van de wildcamera's. Linksboven camera 1, rechtsboven camera 2, linksonder camera 3 en rechtsonder camera 4.

3.3 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de Omgevingswet (zie bijlage 2) en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen, hun voortplantingsplaatsen en overige vaste rust- en verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen, verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de voor die soort(groep) geldende standaarden en kennisdocumenten. De onderzoeksperiode voor al de betreffende soorten is optimaal. De inventarisatie blijft echter een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Omgevingswet vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is hieraan dan ook voldoende invulling gegeven.

3.4 Geldigheid

Afhankelijk van de tijd tussen dit onderliggende onderzoek en de werkzaamheden, kan een actualiserend of aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn. De conclusies van dit onderzoek zijn 3 jaar geldig.

4. Resultaten onderzoek

4.1 Huismusonderzoek

4.1.1 Resultaat

Binnen de grenzen van het plangebied zijn geen huismussen waargenomen. Ten westen van het plangebied zijn in de woningen Aletta Jacobsstraat 62-64 drie huismusnesten aangetroffen. De huismussen foerageren met name in het groen rondom en ter hoogte van de woningen. Hoewel de huismussen tijdens de veldbezoeken niet zijn waargenomen in het plangebied, zijn op wildcamera nr.1 (zie tabel 3.2 en afbeelding 3.1) enkele opnamen te zien van foeragerende huismussen in het plangebied. Het betreffen echter slechts enkele opnamen in de maand april op één camera. Op basis van het niet waarnemen van de huismus binnen de begrenzing van het plangebied in combinatie met de weinige opnamen van de huismus op de wildcamera's wordt geconcludeerd dat het plangebied geen essentieel onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de huismus.

Op basis van het onderzoek wordt geconcludeerd dat in het plangebied geen vaste nest- en/of rustplaatsen van huismussen aanwezig zijn. Het plangebied maakt geen essentieel deel uit van het functionele leefgebied van de aangetroffen huismussen in deze woningen.

Figuur 4.1 Beeldmateriaal in april 2024 van huismus op camera 1.

4.2 Uilen en roofvogels

4.2.1 Resultaat

Tijdens de veldbezoeken zijn geen roofvogels of uilen waargenomen en/of gehoord. In de bomen zijn geen nesten aangetroffen en in het plangebied zijn geen sporen als braakballen of uitwerpselen gevonden.

Op basis van het onderzoek wordt geconcludeerd dat in het plangebied geen jaarrond beschermde nest en/of rustplaatsen van uilen en/of roofvogels aanwezig zijn. Het plangebied maakt geen deel uit van het functionele leefgebied van roofvogels en/of uilen met jaarrond beschermde nest- en/of verblijfplaatsen. .

4.3 Vleermuisonderzoek

4.3.1 Resultaat

Tijdens de onderzoeken is de gewone dwergvleermuis waargenomen in het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis waargenomen. Alle waarnemingen betreffen foeragerende of overvliegende dieren. Het aantal waargenomen dieren in en rondom het plangebied is laag. Zie figuur 4.2 voor een overzicht van de waarnemingen tijdens het onderzoek.

Op basis van het onderzoek wordt geconcludeerd dat in het plangebied geen verblijfplaatsen of andere beschermde functies van vleermuizen aanwezig zijn.

4.3.2 Beschrijving resultaten voorjaarsonderzoek 2023

Tijdens de ochtend ronde op 17 juni 2024 zijn rondom het plangebied weinig vleermuizen aanwezig. In het groen langs de Maasdijkweg foerageren (oostelijk en westelijk van het plangebied) enkele gewone dwergvleermuizen. Verder naar het zuiden foerageren twee gewone dwergvleermuizen langs de Drogendijk. Tijdens het bezoek wordt tweemaal een overvliegende gewone dwergvleermuis waargenomen. Alle waarnemingen van vleermuizen nabij het plangebied worden gedaan rondom het plangebied (buiten de begrenzing plangebied). Een enkele gewone dwergvleermuis foerageert in de beschutting van het groen van het plangebied, met name boven de watergangen en het gazon rondom het plangebied. Binnen de begrenzing van het plangebied zelf zijn (op twee overvliegende gewone dwergvleermuizen na) waarnemingen van vleermuizen.

Tijdens de avond op 17 juni zijn de waarnemingen vergelijkbaar als tijdens de ochtendronde. In de groenstrook langs de Maasdijkweg en langs de Drogendijk zijn enkele gewone dwergvleermuizen foeragerend aanwezig. Eén ruige dwergvleermuis foerageert in het groen ten oosten van het plangebied. Binnen de begrenzing van het plangebied worden geen vleermuizen waargenomen.

Ook op 12 juli worden weinig waarnemingen gedaan van vleermuizen. De waarnemingen zijn vergelijkbaar als tijdens de eerdere twee bezoeken op 17 juni. Binnen de begrenzing van het plangebied worden geen vleermuizen waargenomen. Rondom het plangebied, in de beschutting van de bomen, foerageert een enkele gewone dwergvleermuis. In de omgeving van het plangebied zijn enkele individuen foeragerende gewone dwergvleermuizen aanwezig boven het groen, waterpartijen en boven tuinen van de wijk ten zuiden van het plangebied. De aantallen zijn relatief laag.

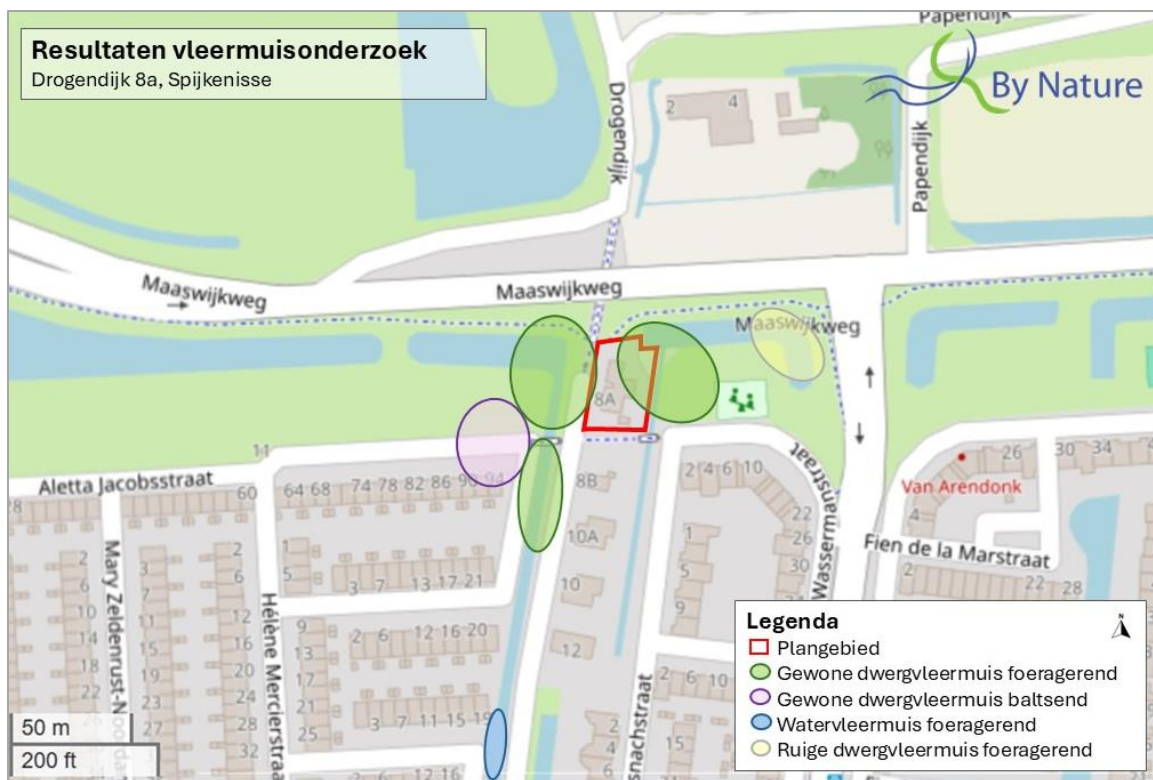
4.3.3 Beschrijving najaarsonderzoek 2023

Op 28 augustus is aan de zuidzijde van het plangebied een baltsende gewone dwergvleermuis aanwezig. Het dier vliegt met name rondom de woningen aan de Aletta Jacobsstraat 92 en 94 en vliegt af en toe boven het groen en water aan de westzijde van het plangebied. Aan de noordzijde van het plangebied foerageren twee gewone dwergvleermuizen boven de watergang. Ten zuiden van het plangebied, ter hoogte van de Liesbeth Tilanusstraat, foerageert een enkele watervleermuis boven het water langs de Drogendijk. Aan de andere zijde, ter hoogte van de Mimi Boesnachstraat 14 en 16, balts een gewone dwergvleermuis.

In de loop van de avond worden nog enkele overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen die de groenstrook langs de Maasdijkweg van oost naar west of visa versa volgen. Later op de avond foerageert er één gewone dwergvleermuis boven het groen en water direct ten oosten van het plangebied. De vleermuis maakt gebruik van de beschutting van de bomen in het plangebied, maakt komt niet binnen de begrenzing van het plangebied.

Op 12 september worden vergelijkbare waarnemingen gedaan als op 26 augustus. In de wijk ten zuiden van het plangebied zijn enkele individuen baltsende gewone dwergvleermuizen aanwezig. Geen van de dieren vertoont gedrag dat duidt op een binding met de bomen of gebouwen in het plangebied. Binnen de begrenzing van het plangebied zelf worden geen waarnemingen gedaan van vleermuizen, op een enkel overvliegend dier na. Tweemaal blijft een gewone dwergvleermuis foerageren rondom het plangebied. De dieren maken gebruik van de beschutting van de bomen die in het plangebied staan, maar foerageren boven het water en groen rondom het plangebied. Op deze avond wordt de watervleermuis die op 28 augustus aanwezig was boven het water langs de Drogendijk niet waargenomen.

Tijdens de veldbezoeken is tevens gezocht naar sporen van andere soortgroepen als marters en uilen. Deze zijn niet aangetroffen.

Figuur 4.2 Resultaten vleermuisonderzoek Drogendijk 8a te Spijkenisse

4.4 Marteronderzoek

4.4.1 Resultaat

Tijdens het onderzoek zijn geen beelden gemaakt of sporen waargenomen van steenmarter. Aanwezigheid van steenmarter binnen het plangebied is op basis van het veldonderzoek uitgesloten. Eén van de wildcamera's heeft op één moment een korte opname van een bunzing gemaakt. De bunzing is in de provincie Zuid-Holland vrijgesteld. Op basis van de korte en eenmalige waarneming wordt tevens uitgesloten dat het plangebied deel uitmaakt van het functionele leefgebied van de bunzing.

Op basis van het onderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied geen deel uitmaakt van functioneel leefgebied voor de steenmarter.

4.4.2 Beschrijving onderzoeksresultaat

Op één moment, op 3 mei 2024, zijn gedurende de korte tijd beelden van een bunzing te zien op wildcamera 2. Deze bunzing is slechts op deze ene nacht waargenomen, er zijn verder geen beelden of foto's van de bunzing vastgelegd op andere momenten of locaties. Andere marterachtigen zijn niet waargenomen. Verder zijn op de camera's met name beelden te zien van diverse huiskatten, houtduif, merel, zanglijster, enkele muizen, rat en diverse andere vogels. Zie figuur 4.3 voor een greep uit het beeldmateriaal.

Tijdens de bezoeken zijn geen sporen van marterachtigen of sporen die duiden op frequent gebruik van het plangebied door marterachtigen aangetroffen.

Figuur 4.3 Beeldmateriaal van de vier locaties⁶. Linksonder een merel op camera 1, rechtsonder een houtduif op camera 2, links midden huiskat op camera 3 en rechts midden huiskat op camera 4. Onder de bunzing in april 2024 op camera 2.

⁶ Per abuis is de datum en tijd op de camera's 1 en 2 voor plaatsen niet juist ingesteld. De datum en tijdstippen op het fotomateriaal van camera 1 en 2 worden als gevolg foutief weergegeven.

5. Effectbeoordeling en toetsing

In dit hoofdstuk worden eventuele effecten van de geplande werkzaamheden op de aanwezige beschermde soorten en hun functionele leefgebieden uitgewerkt. Daarnaast wordt antwoord gegeven op de vraag of, en zo ja, in welke mate, de functionele leefomgeving van vleermuizen, door de beoogde activiteiten kunnen worden geschaad. Indien er schade op kan treden, dan wordt aangegeven of hiervoor aanvullende maatregelen en/of een ontheffing noodzakelijk is/zijn.

5.1 Functionaliteit plangebied

5.1.1 Huismus

Binnen het plangebied zijn geen vaste nest- en/of rustplaatsen van de huismus aanwezig. Op één wildcamera zijn enkele foeragerende individuen huismus vastgelegd. Echter op basis van het huismusonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied geen deel uitmaakt van essentieel functioneel leefgebied van de huismus.

Op 60 meter ten zuidwesten van het plangebied zijn drie huismusnesten aangetroffen in 2 woningen aan de Aletta Jacobsstraat. Deze nesten bevinden zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden en de huismussen maken geen structureel gebruik van het groen in het plangebied om te schuilen en/of foerageren.

5.1.2 Uilen en roofvogels

Uilen en roofvogels (of sporen van) zijn in zijn geheel niet waargenomen tijdens het veldonderzoek. Aanwezigheid van vaste nest- en/of rustplaatsen van uilen en roofvogels is uitgesloten. Het plangebied maakt geen deel uit van het functionele leefgebied van uilen en/of roofvogels.

5.1.3 Vleermuizen

In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen van vleermuizen. Dit heeft betrekking op zowel de bomen als de gebouwen binnen het plangebied. Het groen van het plangebied, de omliggende watergangen en groenstrook nabij het plangebied worden door enkele gewone dwergvleermuizen en een ruige dwergvleermuis gebruikt als foerageergebied. Het betreffen echter weinig waarnemingen en het aantal aangetroffen individuen is laag. Er is geen sprake van essentieel foerageergebied voor één van de soorten of een vaste vliegroute.

Bij de woningen langs de Aletta Jacobsstraat, ten zuidwesten van het plangebied, is een paarterritorium aanwezig van een gewone dwergvleermuis. Dit territorium bevindt zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

5.1.4 Marterachtigen

Steenmarter (of sporen van) zijn niet waargenomen binnen of in de omgeving van het plangebied. Het plangebied maakt geen deel uit van de functionele leefomgeving van de steenmarter. Er is een eenmalige korte opname van een bunzing gemaakt tijdens het marteronderzoek. Op basis van het eenmalige karakter en de korte duur van aanwezigheid van de bunzing kan geconcludeerd worden dat het plangebied geen deel uitmaakt van het functionele leefgebied van de bunzing.

De bunzing staat in de provincie Zuid-Holland op de vrijstellingen lijst. De algemene zorgplicht is wel van toepassing.

5.2 Effectbeoordeling

Binnen het plangebied Drogendijk 8a te Spijkenisse zijn geen vaste nest-, rust-, en/of verblijfplaatsen of andere beschermde functies van huismus, uilen, roofvogels, vleermuizen of steenmarter aangetroffen. Op basis van het uitgevoerde onderzoek wordt aanwezigheid van beschermde en/of belangrijke functies van de onderzochte soorten met zekerheid uitgesloten.

De geplande werkzaamheden hebben geen effect op vaste nest-, rust-, en/of verblijfplaatsen of andere beschermde functies van huismus, uilen, roofvogels, vleermuizen of steenmarter.

Voor het uitvoeren van de geplande werkzaamheden is geen vergunning voor flora- en fauna activiteiten in het kader van de Omgevingswet nodig. Wel moet te allen tijde rekening gehouden worden met de zorgplicht en de aanwezigheid van algemene broedvogels in het plangebied (zie §5.3)

5.3 Vervolgstappen

5.3.1 Broedvogels

Alle in Nederland broedende vogels zijn strikt beschermd. In gebruik zijnde nesten van vogels mogen niet opzettelijk beschadigd, verwijderd of vernield worden. De meeste vogels broeden in de periode maart tot en met juli (globaal 15 maart t/m 15 juli). Maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Wij bevelen ten eerste aan om werkzaamheden aan groen (bomen en struweel) en de opstallen ruim buiten het broedseizoen uit te voeren. Gezien het karakter van het plangebied en de waarnemingen tijdens het veldonderzoek zijn er met zekerheid diverse broedende vogels aanwezig in deze periode.

Let hierbij op dat sommige soorten (onder ander Turkse tortel, kauw, spreeuw, mezen, scholekster en roodstaart) ook in holten en spleten in of op de bebouwing broeden. Indien vogelnesten aangetroffen worden, dienen de werkzaamheden nabij het nest uitgesteld te worden totdat de jongen uitgevlogen zijn of dient een verstoringvrije zone rond het nest opgesteld te worden.

5.3.2 Zorgplicht

De algemene zorgplicht is te allen tijde van toepassing. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op flora en fauna zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

Het plangebied wordt gebruikt door verschillende grondgebonden zoogdieren, waaronder de bunzing. Bij uitvoer van de werkzaamheden moet zorg gedragen worden dat deze dieren ten alle tijden de gelegenheid hebben om te vluchten. Zorg bij het verwijderen van groen en het slopen van de aanwezige bebouwing dat er altijd een vluchtweg beschikbaar is. Let op dieren die in koude perioden in of onder struweel, groen, stapels hout en opstallen weg kunnen kruipen om te overwinteren.

6. Conclusies en aandachtspunten

In opdracht van dhr. Z. Zombra heeft By Nature advies onderzoek naar de aanwezigheid van (functies van) vleermuizen, huismus, uilen, roofvogels en steenmarter in het plangebied Drogendijk 8a te Spijkenisse uitgevoerd. De aanleiding van de quickscan betreft de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de bouw van een huisartsenpraktijk op het perceel.

Doel van het onderzoek betreft het vaststellen van de aanwezige functies van vleermuizen, huismus, uilen, roofvogels en steenmarter in en in de directe omgeving van het plangebied en het opstellen van een effectbeoordeling van de voorgenomen ontwikkeling in het kader van de Omgevingswet.

6.1 Conclusie

Op basis van het onderzoek wordt geconcludeerd dat

- in het plangebied zijn geen vaste nest- en/of rustplaatsen aanwezig van huismus, roofvogels en/of uilen;
- in het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in bomen en/of gebouwen;
- het plangebied maakt geen deel uit van de (essentiële) functionele leefomgeving van huismus, roofvogels, uilen, vleermuizen en/of marterachtigen, anders dan nest- of verblijfplaatsen;
- als gevolg van de geplande werkzaamheden is er geen sprake is van een overtreding in het kader van de Omgevingswet, 'flora- en fauna-activiteit'.

Op 60 meter ten zuidwesten van het plangebied zijn drie huismusnesten aangetroffen in 2 woningen aan de Aletta Jacobsstraat. Deze nesten bevinden zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden en de huismussen maken geen structureel gebruik van het groen in het plangebied om te schuilen en/of foerageren.

Bij de woningen langs de Aletta Jacobsstraat, op 60 meter ten zuidwesten van het plangebied, is een paarterritorium aanwezig van een gewone dwergvleermuis. Dit territorium bevindt zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Voor het uitvoeren van de geplande werkzaamheden is geen vergunning voor een 'flora- en fauna-activiteit' in het kader van de Omgevingswet nodig. Wel moet te allen tijde rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht en aanwezigheid van algemene broedvogels (zie §5.3).

7. Geraadpleegde bronnen

Project specifieke bronnen

- Langstraat, M. 01-03-2023. Quicksan flora en fauna Drogendijk 8a te Spijkenisse, Rapportnummer 2407-01v0.1, By Nature advies, Delft.

Kaartmateriaal

- Open streetmap:
- Google maps: <https://maps.google.nl/>

Vakinhoudelijke bronnen

- <https://mijn.rvo.nl/>
- Protocol vleermuizen', Vakberaad vleermuizen, Netwerk Groene Bureaus, 2021.
- Kennisdocumenten BIJ12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming>
- Dietz, C., Helversen, O van, et al, maart 2009, Vleermuizen, Alle soorten van Europa en Noordwet-Afrika, Biologie, Kenmerken, Bedreigingen, Tirion Natuur
- Dietz, C., Kiefer, A, 2017, Veldgids Vleermuizen van Europa, KNNV uitgeverij, Zeist

Verspreidingsbronnen:

- www.vogelbescherming.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.quicksanhulp.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- NDFF: Nationale Databank Flora en Fauna: <https://www.ndff-ecogrid.nl/>

Fotomateriaal:

- M. Langstraat
- B. Lekkerkerk

Bijlage 1: Impressie plangebied

De bungalow en opstallen in het plangebied.

De 'tuin' van het plangebied

De randen van het plangebied (fietspad en watergangen)

Bijlage 2: Toelichting op de natuurbescherming uit de Omgevingswet

Het ecologisch onderzoek wordt getoetst aan de Omgevingswet (OW). De natuurbescherming conform de Omgevingswet is op te delen in grofweg drie delen:

- Gebiedsbescherming
- Soortbescherming
- Bescherming van houtopstanden.

3.1.1 Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming in de Ow bestaat uit een beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden, regels voor de aanwijzing en bescherming van het Natuurnetwerk Nederland en bijzondere natuurgebieden en landschappen.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitaten) beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Deze doelstellingen voor soorten en/of habitattypen zijn per gebied vastgesteld en opgenomen in het aanwijzingsbesluit. Natura 2000-gebieden worden aangewezen door de Minister van LNV. Onder de Ow wordt het Programma stikstofreductie en natuurverbetering voortgezet. Vooralsnog blijft de inhoudelijke beoordeling met betrekking tot stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden grotendeels hetzelfde als onder de Wnb.

In de OW wordt gesproken van een ‘Natura 2000-activiteit’. Dit is een: *‘activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied’*

In de OW is een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationaal natuurgebieden (art. 11.6 Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.6, 1^e lid Bal).

Natuurnetwerk Nederland en andere ecologische verbindingzones

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het beschermingsregime voor het NNN is opgenomen in de OW en wordt verder uitgewerkt door de provincies. In de OW is opgenomen dat:

“De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaat, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen

kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuur-netwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.”

3.1.2 Soortbescherming

De beschermde soorten staan per beschermingsregime aangegeven en betreffen alle van nature in Nederland voorkomende vogels conform art. 1 Vogelrichtlijn, dieren en planten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage I en II van het verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn, en andere soorten, genoemd in bijlage IX behorende bij art. 11.54 Bal (nationaal beschermde soorten). Onder de OW zijn drie beschermingsregimes:

- Soorten van de Vogelrichtlijn (§ 11.2.2 Bal)
- Soorten van de Habitatrichtlijn (§ 11.2.3 Bal)
- Nationaal beschermde soorten (§11.2.4 Bal)

Onder de OW worden de soortbescherming als een ‘flora- en fauna-activiteit’ beschreven. Dit is een ‘*activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten*’. Als er sprake is van een ‘flora- en fauna-activiteit’, moet rekening worden gehouden met de regels die beschreven staan in de OW. Dat kunnen betreffen: vergunningplicht, specifieke zorgplicht of het voorkomen van onnodig lijden van dieren.

Anders dan bij een ‘Natura 2000-activiteit’, waar pas sprake van is als een activiteit leidt tot een kans op significante gevolgen op beschermde Natura 2000-gebieden (zie hiervoor), is er al sprake van een ‘flora- en fauna-activiteit’ als het een mogelijk gevolg heeft voor één van nature in het wild levend dier of plant, ongeacht of deze soort beschermd is volgens de Omgevingswet.

Specifieke zorgplicht

In de OW is de specifieke zorgplicht opgenomen. Iedereen die een flora- en fauna-activiteit uitvoert, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

Deze plicht houdt in dat moet worden nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van een aantal type soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn. Deze soorten betreffen in Nederland van nature voorkomende:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, als opgenomen in bijlage II, IV en V;
- nationaal beschermde soorten;
- dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten;
- voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats.

Als deze aanwijzingen er zijn, moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten. Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan wordt gevraagd om na te gaan welke nadelige gevolgen kunnen optreden en passende preventieve maatregelen te nemen, de activiteit te staken, of, als dat niet kan, passende herstelmaatregelen te nemen.

3.1.3 Bescherming houtopstanden.

Anders dan bij beschermde gebieden en soorten kent de OW geen specifieke term voor een activiteit waarbij een houtopstand wordt gekapt. De regels voor de bescherming van houtopstanden en bomenrijen staan opgenomen in Afdeling 11.3 Bal. Hierin staat dat het vellen van houtopstanden is beschermd door een algemene meldplicht en herplantplicht voor houtopstanden vanaf 10 are of meer of bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen, buiten de zogeheten 'bebouwingscontour houtkap'. De bescherming houtopstanden wordt in deze quickscan buiten beschouwing gelaten.